

Nr 80

Kungl. Maj:ts proposition angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74; given Stockholms slott den 9 mars 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. STRÅNG

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74. Den avser begäran om anslag för investeringar som är lämpliga att utföra i arbetslöshetsbekämpande syfte. Förslaget till allmän beredskapsstat omfattar sammanlagt 1 432,4 milj. kr. i anslag. Härav faller 1 099,5 milj. kr. på driftbudgeten och 332,9 milj. kr. på kapitalbudgeten. Den s. k. finansfullmakten som är knuten till beredskapsstaten skall enligt förslaget oförändrat gälla 600 milj. kr.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74* och anför.

Inledning

Enligt 63 § regeringsformen kan riksdagen anta en allmän beredskapsstat med de anslag som kan behövas i en ekonomisk krissituation eller i ett annat nödläge. Beredskapsstaten skall antas i samma ordning som gäller för reglering av riksstaten. I samband härmed kan riksdagen bestämma de villkor under vilka Kungl. Maj:t får disponera de anslag som är upptagna i beredskapsstaten.

Allmän beredskapsstat för budgetåret 1972/73 har antagits av 1972 års riksdag (prop. 1972: 80, InU 1972: 10, rskr 1972: 154). Den omfattar sammanlagt 1 198,9 milj. kr. i anslag. Härav faller 961 milj. kr. på driftbudgeten och 237,9 milj. kr. på kapitalbudgeten. För att beredskapsstaten skall sättas i kraft krävs särskilt beslut av riksdagen. När riksdagen antog beredskapsstaten beslöt den också om en s. k. finansfullmakt. Denna innebär att Kungl. Maj:t omedelbart kan besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten in till ett sammanlagt belopp om 600 milj. kr. Finansfullmakten får utnyttjas endast om arbetsmarknadsläget kräver det. Den har hittills inte utnyttjats.

Arbetsmarknadsstyrelsen skall varje år enligt sin instruktion upprätta ett förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt. Styrelsen har nu kommit in med det förslag som skall ligga till grund för den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1973/74. Förslaget torde få fogas vid statsrådsprotokollet i detta ärende som *bihang*.

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv och finansiering av denna

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag till investeringsreserv bygger på samma principer som tidigare år. Det innebär att i förslaget ingår endast arbetsobjekt och industribeställningar som är så angelägna att de i vart fall skulle utföras under de närmaste åren. När långsiktiga investeringsplaner förelegat har objekten i regel valts inom ramen för dessa. På så sätt sker en samordning mellan de anslag som anvisas på riksstat och de som anvisas på beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen framlägger inte några kvantifierade förslag avseende investeringar inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde utan föreslår, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett sammanlagt anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde föres upp under finansdepartementets huvudtitel.

Liksom tidigare år har i statsverkspropositionen föreslagits anslag för vissa affärsdrivande verk, som medger en investeringsökning utöver ramarna med omkring 10 %, om detta befinns påkallat av konjunkturmässiga eller andra skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att tillfälligt öka verksamheten under budgetåret 1973/74, om detta befinns önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken får man på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de projekt som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlitande av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie projekten kan äga rum.

För intagande av arbeten eller beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjande resp. utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock inte detta, utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa.

Sammanlagt ingår byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett belopp av 2 026,9 milj. kr. i styrelsens förslag till investeringsreserv. Av nämnda kostnadsvolym utgörs 1 340,5 milj. kr. av anläggningsarbeten, inberäknat skogsvårdsarbeten m. m., 321,2 milj. kr. av husbyggnadsarbeten och 365,2 milj. kr. av industribeställningar. Objekt för 1 326,9 milj. kr. faller inom den statliga sektorn och objekt för 700 milj. kr. inom den kommunala sektorn.

Sysselsättningseffekten av i förslaget upptagna projekt kan i sista produktionsledet beräknas uppgå till ca 4 300 000 dagsverken. Härav hänför sig ca 2 900 000 till byggnads- och anläggningsarbeten, ca 650 000 till industribeställningar och ca 750 000 till skogs- och natur-

vårdsarbeten. Härtill kommer de effekter i tidigare produktionsled som arbetenas utförande skulle föranleda. Av en från arbetsmarknadsstyrelsen under hand lämnad redovisning framgår att projekt i investeringsreserven finns upptagna för samtliga län. Totalt är ca 1 000 000 dagsverken hänförliga till skogslänen.

Av de i investeringsreserven upptagna statliga industrianskaffningarna om totalt ca 365 milj. kr. faller den största delen (40 %) inom textil- och beklädnadsindustri. Därefter kommer fordonsteknisk industri och övrig verkstadsindustri. I övrigt representeras bl. a. radio- och elindustri samt skeppsvarv och båtbyggeri.

Beträffande frågan om finansieringen av investeringsreserven föreslår arbetsmarknadsstyrelsen i första hand att vissa förslagsanslag i den riksstat som kommer att fastställas för budgetåret 1973/74 skall få belastas med högre belopp än det i riksstaten upptagna. Detta gäller följande anslag, nämligen Farledsverksamhet, exkl. isbrytning, Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m., Bidrag till skogsförbättringar, Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m., Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning samt Beredskap för oljebekämpning till sjöss. Härutöver föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat med sammanlagt 1 419,5 milj. kr. Härav faller 1 065 milj. kr. på driftbudgeten och 354,5 milj. kr. på kapitalbudgeten.

De anslag som arbetsmarknadsstyrelsen föreslår avser dels enstaka investeringsobjekt, dels kollektiva ändamål. Beträffande de sistnämnda föreslår styrelsen att de bestämmelser som gäller för innevarande budgetår skall gälla även för beredskapsstaten för budgetåret 1973/74. Sålunda bör objekt för vilka medel beräknats under kollektivanslag kunna bytas ut mot andra objekt av likartat slag. Vidare bör kollektivanslagen kunna användas för att forcera arbeten av motsvarande art för vilka medel beräknats på riksstaten. För att man skall få önskvärd handlingsfrihet vid uppkommande arbetslöshetssituationer bör det härutöver liksom under innevarande budgetår också finnas ett samlingsanslag benämnt Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa.

Arbetsmarknadsstyrelsen konstaterar, att statsbidrag i princip bör utgå enligt gällande grunder till kommunala och enskilda arbeten, som anordnas i sysselsättningsstödande syfte. Möjligheter bör dock liksom hittills finnas att jämka statsbidragsgrunderna med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas.

För att Kungl. Maj:t i viss utsträckning skall kunna utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut meddelats, föreslår arbetsmarknadsstyrelsen slutligen, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om en finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder avseende ett belopp av 600 milj. kr.

Departementschefen

Riksdagen fastställer sedan år 1960 varje budgetår en allmän beredskapsstat. En sådan gäller även för innevarande budgetår. Den omfattar anslag till olika statliga, kommunala eller statsunderstödda investeringsobjekt, som bedömts lämpliga att sättas i gång i sysselsättningsstödjande syfte vid en konjunkturavmattning.

För att den allmänna beredskapsstaten skall träda i kraft behövs ett särskilt beslut av riksdagen. Om arbetsmarknadsläget skulle kräva det får emellertid Kungl. Maj:t med stöd av en till beredskapsstaten knuten finansfullmakt besluta om utförande av arbeten för vilka anslag uppförts på beredskapsstaten inom ramen för 600 milj. kr.

Den allmänna beredskapsstaten har aldrig satts i kraft trots att avmattningar i konjunkturen inträffat under tiden. Inte heller har den till beredskapsstaten knutna finansfullmakten utnyttjats.

I förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1970/71 (prop. 1970: 80 s. 5) berördes det framtida behovet av en särskild beredskapsstat. Jag konstaterade sammanfattningsvis bl. a. att budgetutredningen kommer att närmare belysa de förändringar som behövs inom statlig planering och i det statliga budgetsystelet för att i särskild ordning framlagd investeringsreserv och beredskapsstat i dess nuvarande form skall kunna avvecklas. Jag anser således skäl tala för att beredskapsstaten efter hand bör kunna avvecklas. I avvaktan härpå bör förslag om allmän beredskapsstat alltjämt föreläggas riksdagen.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att i investeringsreserven skall ingå byggnads- och anläggningsarbeten samt industrianskaffningar till ett sammanlagt belopp av 2 026,9 milj. kr., varav för statliga och statsunderstödda arbeten 1 326,9 milj. kr. samt för kommunala arbeten 700 milj. kr. Härtill kommer möjligheten att vid en konjunkturförsvagning öka bostadsbyggandet. I likhet med tidigare år ingår nämligen inte detta i arbetsmarknadsstyrelsens investeringsreserv. För att finansiera de arbeten som ingår i investeringsreserven föreslår styrelsen att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. Det sammanlagda beloppet av dessa anslag uppgår enligt styrelsens förslag till 1 419,5 milj. kr., varav på driftbudgeten 1 065 milj. kr. och på kapitalbudgeten 354,5 milj. kr.

Skillnaden i totalsumman mellan investeringsreserv och beredskapsstat har två orsaker. För det första föreslås för några investeringar att de i riksstaten upptagna anslagen för dessa ändamål skall få överskridas i stället för att anslag förs upp på allmän beredskapsstat. För det andra tas vid kommunala objekt som anslag upp endast det belopp som utgår i form av statsbidrag, medan hela investeringsbeloppet tas upp i investeringsreserven.

I det föregående har redovisats vissa uppgifter beträffande bl. a. re-

gional fördelning av investeringsreserven och branschvis fördelning av industrianskaffningarna. Det bör också nämnas att de i investeringsreserven intagna objekten har varierande igångsättningstider och även kräver mycket olika tider för sitt genomförande. På denna punkt vill jag hänvisa till vad som anfördes i det av riksdagen antagna förslaget till beredskapsstat för budgetåret 1968/69 (prop. 1968: 80).

Arbetsmarknadsstyrelsens förslag har beretts inom berörda departement. Därvid har, utöver arbetsmarknadsstyrelsens förslag, i investeringsreserven tagits upp ett belopp av ca 200 milj. kr. för miljövårdande åtgärder inom industrin m. m. Ett anslag av 50 milj. kr. för samma ändamål föreslås bli uppfört på allmän beredskapsstat. Samtidigt har vissa projekt utmönstrats, som av arbetsmarknadsstyrelsen i samråd med vederbörande verk eller myndighet föreslagits skola föras upp på beredskapsstat. Det är här fråga om projekt vilkas tillkomst kan ifrågasättas eller som bedöms ligga långt fram i tiden. I flertalet fall är de avvikelser som gjorts från arbetsmarknadsstyrelsens förslag beloppsmässigt små. De bedömningar av hur investeringsreserven fördelar sig på skilda industribranscher som berörts i det föregående kvarstår i huvudsak.

Kungl. Maj:t fattar denna dag på hemställan av vederbörande föredragande beslut i fråga om anslag på allmän beredskapsstat. Utdrag av statsrådsprotokollet i dessa ärenden bör bifogas propositionen som *bilagor 1—10*. Förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74, upprättat i enlighet med dessa beslut, torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 11*. Förslaget upptar anslag om sammanlagt 1 432,4 milj. kr. Härav faller 1 099,5 milj. kr. på driftbudgeten och 332,9 milj. kr. på kapitalbudgeten.

Jag anser inte att någon investeringsreserv avseende bostadsbyggnad behöver läggas fram. De fullmakter som i statsverkspropositionen (prop. 1973: 1 bil. 13) begärts i detta syfte finner jag tillräckliga.

Liksom under tidigare år bör Kungl. Maj:t kunna besluta om utbyte av projekt som på beredskapsstaten är upptagna under kollektivanslag om de ursprungliga projekten är mindre lämpade att utföra i en viss arbetsmarknadssituation. Vidare bör kollektivanslag på beredskapsstaten få användas för att forcera arbeten för vilka motsvarande anslag förts upp på riksstaten.

I fråga om vissa arbeten, som är upptagna i investeringsreserven, finns förslagsanslag uppförda i riksstaten för motsvarande ändamål. Sådana arbeten bör liksom tidigare kunna finansieras genom merbelastning av anslagen på riksstaten.

Som arbetsmarknadsstyrelsen erinrat om i sin framställning erbjuder de anslagsprinciper som tillämpas för de flesta affärsdrivande verk möjligheter att snabbt öka investeringarna på betydelsefulla områden.

Jag vill i detta sammanhang erinra om de riktlinjer för kompensation till affärsverk m. fl. som tillämpas t. v. i samband med av konjunkturbetingade skäl tidigarelagda investeringar. Riktlinjerna är giltiga såväl för industribeställningar som för beredskapsarbeten i egentlig mening. Enligt dessa riktlinjer, för vilka jag närmare redogjort i prop. 1969: 1 (bil. 19), skall myndigheten i princip ersättas för de merkostnader som en tidigareläggning av en investering förorsakar. I normalfallet kan en schablonregel tillämpas som innebär att myndigheten får ersättning med 10 % av investeringsbeloppet. Återstående 90 % förräntas på vanligt sätt. Ersättningen i fråga om investeringar som finansieras över investeringsanslag lämnas genom att 10 % av investeringen avskrivs på förslagsvis beräknade avskrivningsanslag på riksstaten.

För att åstadkomma överensstämmelse mellan skilda former av konjunkturbetingade investeringar bör motsvarande ordning även gälla i den mån medel över beredskapsstaten tas i anspråk för investeringar i affärsverken.

I likhet med arbetsmarknadsstyrelsen anser jag att gällande statsbidragsgrunder liksom tidigare bör kunna jämkas för kommunala och enskilda arbeten i investeringsreserven, om detta är skäligt med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att bedrivas. En jämkning bör i särskilda fall kunna ske även beträffande den i det föregående behandlade kompensationen om 10 % till affärsverk m. fl.

De anslag som förts upp på beredskapsstat bör utan riksdagens hörande få utnyttjas endast inom ramen av ett visst högsta belopp. För att hela beredskapsstaten skall träda i kraft bör således krävas särskilt beslut av riksdagen. Bemyndigandet för Kungl. Maj:t att utan riksdagens hörande meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag förts upp på beredskapsstaten, den s. k. finansfullmakten, bör liksom under innevarande budgetår fastställas till 600 milj. kr. Även vid tillämpning av detta bemyndigande bör de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen få gälla och berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medges.

Utgifter för projekt som normalt fordrar Kungl. Maj:ts särskilda medgivande, upptagna i investeringsreserven, bör ej komma till stånd utan sådant medgivande oavsett om arbetsmarknadsmedel eller, i förekommande fall, särskilda konjunkturmarginaler på riksstatsanslag tas i anspråk.

Under återopande av vad jag sålunda anfört hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att

- 1) godkänna förslaget till allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74,

- 2) bemyndiga Kungl. Maj:t att, om arbetsmarknadsläget kräver det, besluta att arbeten för vilka anslag förts upp på allmän beredskapsstat får utföras intill ett sammanlagt belopp av 600 000 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 1

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler de ärenden under justitiedepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

ANDRA HUVUDTITELN

B. Polisväsendet

[1] **B 2. Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.** Under denna rubrik har ett reservationsanslag av 27 milj. kr. tagits upp i prop. 1973: 1 (bil. 4 s. 34). Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med rikspolisstyrelsen, att sådan materiel som avses här tas in i investeringsreserven till en kostnad av 2,8 milj. kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 800 000 kr.

[2] **B 7. Lokala polisorganisationen: Utrustning.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 13 milj. kr. tagits upp i prop. 1973: 1 (bil. 4 s. 52). Efter samråd med rikspolisstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 5) att materiel av här avsett slag för en kostnad av 1,1 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 100 000 kr.

F. Kriminalvården

[3] **F 4. Maskin- och verktygsutrustning m. m.** I prop. 1973: 1 (bil. 4 s. 171) har ett reservationsanslag av 1,5 milj. kr. tagits upp för anskaffning av maskin- och verktygsutrustning. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 5), efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen, att komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid fångvårdsanstalterna för en sammanlagd kostnad av 1 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Maskin- och verktygsutrustning m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 000 000 kr.

[4] **F 5. Engångsanskaffning av inventarier m. m.** För detta ändamål har ett reservationsanslag av 2 milj. kr. tagits upp i prop. 1973: 1 (bil. 4 s. 171). Efter samråd med kriminalvårdsstyrelsen föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 6) att anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 1,5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

Jag biträder förslaget och hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Engångsanskaffning av inventarier m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 500 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler de ärenden under försvarsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter för det militära försvaret till en kostnad av 135,5 milj. kr. Såvitt avser iståndsättningsarbeten för det militära försvaret föreslår styrelsen att objekt för sammanlagt 12,5 milj. kr. tas in i investeringsreserven.

För civilförsvaret föreslår arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven tas in anskaffning av industriprodukter till en kostnad av 3 milj. kr.

Närmare uppgifter om hur urvalsmaterialet fördelar sig på olika anskaffningar och arbeten framgår av föreliggande förslag till investeringsreserv (Bihang s. 7).

I det följande anmäler jag de anslag som behövs för ifrågavarande anskaffningar och arbeten. Anslagen bör liksom tidigare år, under de förutsättningar som gäller för beredskapsstaten, dels få användas för att genomföra vilka som helst av de anskaffningar och arbeten som har tagits in i urvalsmaterialet i fråga, dels få utnyttjas för att forcera sådana anskaffningar och arbeten som ingår i de ordinarie anskaffnings- och arbetsprogram, för vilka medel har anvisats på riksstaten. Utgifter för ändamål som här avses bör inte komma till stånd utan Kungl. Maj:ts särskilda medgivande oavsett om arbetsmarknadsmedel på riksstatsanslag eller anslag under beredskapsstaten tas in anspråk.

DRIFTBUDGETEN**FJÄRDE HUVUDTITELN****B. Arméförband**

[1] **B 2. Arméförband: Materielanskaffning.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål tas upp ett anslag av 74 milj. kr. på allmän beredskapsstat för nästa budgetår.

Jag förordar att ett anslag av 70 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Arméförband: Materielanskaffning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 70 000 000 kr.

[2] **B 3. Arméförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 7 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Arméförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 7 000 000 kr.

C. Marinförband

[3] **C 2. Arméförband: Materielanskaffning.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 26,5 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag förordar att ett anslag av 25 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Marinförband: Materielanskaffning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

[4] **C 3. Marinförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 2 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Marinförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

D. Flygvapenförband

[5] **D 2. Flygvapenförband: Materielanskaffning.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 27 milj. kr.

Jag förordar att ett anslag av 25 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygvapenförband: Materielanskaffning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 25 000 000 kr.

[6] **D 3. Flygvapenförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 1,5 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygvapenförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 500 000 kr.

E. Central och högre regional ledning

[7] **E 8. Central och högre regional ledning: Iståndsättning av befästningar och kaserner.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 2 milj. kr. för detta ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Central och högre regional ledning: Iståndsättning av befästningar och kaserner* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 000 000 kr.

F. Gemensamma myndigheter och funktioner

[8] **F 24. Anskaffning av fortifikatorisk materiel m. m.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 6 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 6 000 000 kr.

G. Civilförsvaret

[9] **G 1. Civilförsvaret.** Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 8), att för detta ändamål på allmän beredskapsstat för nästa budgetår tas upp ett anslag av 3 milj. kr. inom delproduktionsområdet materielanskaffning.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Civilförsvaret* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler de ärenden under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

FEMTE HUVUDTITELN

H. Övrig sjukhusvård m. m.

[1] **7. Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara.** Till ifrågavarande ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 7 s. 162) föreslagits ett reservationsanslag av 1 781 000 kr. I enlighet med vad arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 9) bör i investeringsreserven för budgetåret 1973/74 tas in 3 milj. kr. för vissa anskaffningar och arbeten.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 3 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

[2] **2. Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 7 s. 259) föreslagits ett investeringsanslag av 1 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen

föreslår (Bihang s. 9) att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag för husbyggnadsarbeten för rubricerade ändamål med 8 milj. kr.

Jag biträder styrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 8 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

T.f. chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Löfberg, anmäler de ärenden under kommunikationsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

SJÄTTE HUVUDTITELN

B. Vägväsendet

[1] **B 2, 3, 5, 7. Vägdrift och vägbyggande.** För dessa ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 62—67) föreslagits reservationsanslag av 1 024,8 milj. kr., 725,5 milj. kr., 333,6 milj. kr. resp. 24,8 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 11), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp anslag till den statliga vägdriften med 100 milj. kr., till det statliga vägbyggandet med 375 milj. kr., till bidrag till byggande av kommunala vägar och gator med 75 milj. kr. samt till bidrag till byggande av enskilda vägar med 14 milj. kr.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp följande anslag, nämligen

	Kr.
<i>Drift av statliga vägar</i>	100 000 000
<i>Byggande av statliga vägar</i>	375 000 000
<i>Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	14 000 000

E. Institut m. m.

[2] **E 4. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 142) föreslagits ett reservationsanslag av 400 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 4 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 4 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

A. Postverket

[3] **1. Posthus m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 143) föreslagits ett investeringsanslag av 47,1 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 12), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 1,1 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 100 000 kr.

B. Televerket

[4] **1. Teleanläggningar m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 210) föreslagits ett investeringsanslag av 803,6 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 13), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 31 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 31 000 000 kr.

C. Statens järnvägar

[5] **1. Järnvägar m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 236) föreslagits ett investeringsanslag av 382,6 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 34 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 34 000 000 kr.

D. Luftfartsverket

[6] **1. Flygplatser m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 252) föreslagits ett investeringsanslag av 75,7 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 14), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 2,4 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 400 000 kr.

IV. STATENS UTLÄNINGSFONDER

[7] **4. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 253) föreslagits ett investeringsanslag av 1 000 kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 15), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 35 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 35 000 000 kr.

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

Statens vägverks förrådsfond

[8] **2. Vägmaskiner m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 260) föreslagits ett investeringsanslag av 52,1 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 15), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 26 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 26 000 000 kr.

Sjöfartsverkets fond

[9] **3. Sjöfartsmateriel m. m.** För detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 8 s. 266) föreslagits ett investeringsanslag av 47,3 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår (Bihang s. 16), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 förs upp ett anslag av 10 milj. kr. för ifrågavarande ändamål.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 10 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler ärende under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

KAPITALBUDGETEN

II. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

[1] 11 a. **Vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde.** Arbetsmarknadsstyrelsen har i sin skrivelse inte avgivit förslag till särskilda byggnadsobjekt eller grupper av sådana. I stället föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett samlat anslag av 60 milj. kr. förs upp för byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde. (Bihang s. 17).

Byggnadsstyrelsen har på nuvarande stadium inte kunnat göra den slutliga prioriteringen för att ange en viss investeringsvolym inom olika verksamheter. Arbetet med detta pågår. Jag anser det angeläget att en viss sysselsättningsreserv finns färdigprojekterad. Med hänsyn till det föreliggande underlaget förordar jag att anslaget förs upp med 40 milj. kr. Det bör ankomma på Kungl. Maj:t att vid behov ta ställning till förslag om utförande av objekt ur sysselsättningsreserven.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 40 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdraget av protokollet över utbildningsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Statsråden Carlsson och Moberg anmäler de ärenden under utbildningsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74. Statsrådet Carlsson anmäler härvid frågan under punkten 1 och statsrådet Moberg frågan under punkten 2. Föredragandena anför.

DRIFTBUDGETEN

ÄTTONDE HUVUDTITELN

D. Skolväsendet

[1] **D 32. Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.** I prop. 1973: 1 (bil. 10 s. 289) har Kungl. Maj:t föreslagit att till bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. skall för nästa budgetår anvisas ett förslagsanslag av 174 milj. kr. Anslaget har beräknats med utgångspunkt i en byggnadsverksamhet motsvarande en sammanlagd kostnad av 450 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgift om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1973/74. De skolbyggnadsföretag som skulle komma i fråga utgörs av såväl permanenta som provisoriska byggnader för grundskolan och gymnasieskolan, vissa särskolor samt elevhemsbyggnader. Arbetsmarknadsstyrelsen räknar med att byggnadsarbeten inom skolväsendet för en kostnad av 100 milj. kr. kan tas in i investeringsreserven (Bihang s. 17).

Statsbidraget till en byggnadsverksamhet av denna omfattning kan beräknas till ca 35 milj. kr., varav hälften skulle betalas ut under budgetåret 1973/74. Statsbidrag bör enligt arbetsmarknadsstyrelsen få beviljas även till anskaffande av sådana inventarier, till vilka statsbidrag kan utgå.

Statsbidrag till byggnader, som ingår i investeringsreserven, förutsätts på sätt som medgetts i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1971/72 få beviljas genom merbelastning av detta förslagsanslag.

Departementschefen

Jag förordar att byggnadsarbeten inom skolväsendet till en kostnad av 100 milj. kr. tas in i investeringsreserven. Med hänsyn till de principer som följts i fråga om anslag till bidrag till skolbyggnader vid fastställande av allmän beredskapsstat under de senaste budgetåren anser jag i likhet med arbetsmarknadsstyrelsen, att något anslag för detta ändamål inte bör föras upp på allmän beredskapsstat för nästa budgetår. Vid ett utnyttjande av investeringsreserven under nästa budgetår beträffande skolbyggnader m. m. samt elevhem för grundskolans och gymnasieskolans del bör från detta förslagsanslag avföras statsbidrag, som utgår enligt kungörelsen (1957: 318) om statsbidrag till byggnadsarbeten inom det allmänna skolväsendet (omtryckt 1962: 479, ändrad senast 1971: 1273), kungörelsen (1936: 202) angående statsbidrag till skolhemsbyggnader och deras inredning, kungörelsen (1945: 594) angående statsbidrag till skolhem för lärjungar vid högre skolor och till avlöning av föreståndare vid dylikt skolhem (ändrad senast 1971: 217) samt enligt Kungl. Maj:ts beslut den 27 maj 1971 till elevhem åt elever vid vissa linjer och specialkurser i gymnasieskolan. Med hänsyn till den inte obetydliga merbelastning av anslaget, som härvid kan uppkomma, bör vad jag sålunda förordat anmälas till riksdagen.

Medel för statsbidrag till undervisningsmateriel för gymnasieskolor har i prop. 1973: 1 (bil. 10 s. 297) föreslagits bli anvisade under ett särskilt reservationsanslag. I den mån förevarande anslag tas i anspråk för uppförande av gymnasieskolor och ett ökat anslagsbehov för undervisningsmateriel uppstår på grund härav, bör skolöverstyrelsen anmäla detta till Kungl. Maj:t.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t bereder riksdagen tillfälle taga del av vad jag har anfört om skolbyggnader m. m.

G. Vuxenutbildning

[2] **G 9. Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor.** Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolorna föreslår arbetsmarknadsstyrelsen efter samråd med skolöverstyrelsen (Bihang s. 17), att i investeringsreserven tas in arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor till en sammanlagd kostnad av 20 milj. kr. Med hänsyn till att statsbidraget utgår med högst 75 % av bidragsunderlaget beräknar arbetsmarknadsstyrelsen statsbidraget till dessa arbeten till ca 12 milj. kr.

Föredraganden

Med beaktande av investeringsbehoven för ifrågavarande ändamål förordar jag att i investeringsreserven tas in arbeten till en sammanlagd kostnad av 10 milj. kr. Statsbidraget till dessa arbeten kan beräknas till ca 6 milj. kr. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 6 000 000 kr.

Vad föredragandena sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Bengtsson, anmäler de ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

NIONDE HUVUDTITELN

D. Skogsbruk

[1] **D 3. Bidrag till skogsförbättringar, D 4. Vägbyggnader på skogar i enskild ägo och D 5. Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.** I riksstatsförslaget för budgetåret 1973/74 (prop. 1973: 1 bil. 11 s. 60—63) har förts upp

1. till Bidrag till skogsförbättringar ett förslagsanslag av 8 milj. kr., varjämte har föreslagits att statsbidrag skall få beviljas med högst 8,5 milj. kr. till skogsodlingsåtgärder på sämre jordbruksmark och med anslaget i övrigt avsedda ändamål,

2. till Vägbyggnader på skogar i enskild ägo ett förslagsanslag av 15 milj. kr., varjämte har föreslagits att statsbidrag skall få beviljas med högst 14,5 milj. kr. till vägbyggnader på skogar i enskild ägo samt att förhöjt statsbidrag skall få beviljas med högst 500 000 kr. till skogshuvudvägar av särskild betydelse från fritidssynpunkt,

3. till Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m. ett förslagsanslag av 10,1 milj. kr., varjämte har föreslagits att statsbidrag skall få beviljas med högst 11,9 milj. kr. till skogliga åtgärder inom samverkansområden i de fyra nordligaste länen och för att fullfölja skogsvårdsföretag i lappmarken.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att de rambelopp som tagits upp för budgetåret 1973/74 för bidrag från de i det föregående angivna anslagen bör enligt Kungl. Maj:ts bestämmande få överskridas under de förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande (Bihang s. 18).

Jag ansluter mig till arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att de för budgetåret 1973/74 föreslagna rambeloppen för bidrag från anslagen *Bidrag till skogsförbättringar, Vägbyggnader på skogar i enskild ägo* och *Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m.* får, under förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande, överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

H. Miljövård m. m.

[2] **H 8. Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1973/74 föreslagits ett reservationsanslag av 24,2 milj. kr. (prop. 1973: 1 bil. 11 s. 140).

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår, efter samråd med statens naturvårdsverk, att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 bör föras upp ett anslag av 15 milj. kr. till Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m. (Bihang s. 19).

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 15 000 000 kr.

[3] **H 12. Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.** För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1973/74 föreslagits ett förslagsanslag av 255 milj. kr. (prop. 1973: 1 bil. 11 s. 146), varjämte har föreslagits att statsbidrag till kommunala avloppsreningsverk skall få beviljas intill ett belopp av 130 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen anför att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar torde statsbidrag till byggande av avloppsreningsverk kunna utgå genom överskridande av förslagsanslaget Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m. (Bihang s. 19).

Jag ansluter mig till arbetsmarknadsstyrelsens bedömning. Det rambelopp som föreslagits för budgetåret 1973/74 bör under för beredskapsstaten gällande förutsättningar få överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge att det för budgetåret 1973/74 föreslagna rambeloppet för bidrag från anslaget *Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.* får, under förutsättningar som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande, överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande.

[4] H 13. Bidrag till miljövårdande åtgärder inom industrin m. m.

För detta ändamål har på riksstaten för budgetåret 1973/74 föreslagits ett reservationsanslag av 50 milj. kr. (prop. 1973: 1 bil. 11 s. 148).

Arbetsmarknadsstyrelsen har i sitt förslag till investeringsreserv inte tagit upp några arbeten inom detta område. Enligt min uppfattning bör emellertid sådana arbeten till ett belopp av ca 200 milj. kr. tas upp i investeringsreserven för budgetåret 1973/74 och ett anslag av 50 milj. kr. föras upp på allmän beredskapsstat. Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till miljövårdande åtgärder inom industrin m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 50 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

T.f. chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lidbom, anmäler de ärenden under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

KAPITALBUDGETEN

VIII. FONDEN FÖR BEREDSKAPSLAGRING

Överstyrelsens för ekonomiskt försvar delfond

[1] **1. Lagring för beredskapsändamål.** Efter samråd med överstyrelsen för ekonomiskt försvar föreslår arbetsmarknadsstyrelsen (Bihang s. 19) att i investeringsreserven tas in anskaffning av garner till en kostnad av 90 milj. kr. samt upparbetning av varor i överstyrelsens beredskapslager för 5 milj. kr. eller tillsammans 95 milj. kr.

Vid min anmälan i prop. 1972: 127 (s. 52) av frågan om försörjningsberedskapen på beklädnadsområdet uttalade jag att en del av den föreslagna lagerinvesteringen (garner) bör föras upp som sysselsättningsreserv på allmän beredskapsstat.

Jag förordar nu, att för ändamålen förs upp 95 milj. kr. på allmän beredskapsstat, varav 90 milj. kr. avser anskaffning av garner och 5 milj. kr. upparbetning av textila råvaror i överstyrelsens beredskapslager.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lagring för beredskapsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 95 000 000 kr.

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap

[2] 7. **Förrådsanläggningar m. m.** Efter samråd med överstyrelsen för ekonomiskt försvar föreslår arbetsmarknadsstyrelsen, att i investeringsreserven tas in anskaffning av distributionsmateriel till en kostnad av 1,8 milj. kr. samt byggnads- och anläggningsarbeten för 1,2 milj. kr. eller tillsammans 3 milj. kr.

Jag förordar, att för ändamålen förs upp 1,4 milj. kr. på allmän beredskapsstat, varav 0,2 milj. kr. avser anskaffning av distributionsmateriel för olja och 1,2 milj. kr. byggnads- och anläggningsarbeten för förråd med fältledningsmateriel.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag på 1 400 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler de ärenden under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

ELFTE HUVUDTITELN

B. Arbetsmarknad m. m.

[1] **B 2. Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa.** I prop. 1973: 1 (bil. 13 s. 97) har föreslagits att för budgetåret 1973/74 skall under angiven rubrik anvisas ett reservationsanslag av 360,2 milj. kr: Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall under samma rubrik föras upp ett anslag av 300 milj. kr. (Bihang s. 21.)

Departementschefen

På allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår har tagits upp ett allmänt sysselsättningsanslag, benämnt Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa. Ett motsvarande anslag bör i enlighet med arbetsmarknadsstyrelsens förslag föras upp på beredskapsstaten också för nästa budgetår. Detta anslag bör i första hand kunna användas för sådana ändamål som är avsedda att tillgodoses genom det på riksstaten under samma rubrik uppförda anslaget. Ifrågavarande anslag på beredskapsstaten bör också — i likhet med vad som gäller för innevarande budgetår — kunna användas dels för ändamål som tillgodosetts genom särskilda anslag på beredskapsstat, om sistnämnda anslag skulle bli otill-

räckliga, dels för att täcka merkostnader som direkt orsakas av att företaget utförs i arbetslöshetsbekämpande syfte, dels för åtgärder som i övrigt fordras för att motverka sysselsättningsrubbningsar.

Arbetsmarknadsstyrelsen har föreslagit att kostnader för skogsröjningsarbeten och landskapsvårdande arbeten som utförs i sysselsättningskapande syfte, skall kunna täckas av medel från detta anslag. (Bihang s. 18 och 19.) Jag har ingen erinran mot dessa förslag.

Vidare har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit att sådana underhållsarbeten på televerkets linje och nät som normalt bekostas av televerkets driftmedel skall kunna bekostas från förevarande anslag om arbetena inte kan finansieras på vanligt sätt. (Bihang s. 13.) Liksom föregående år (prop. 1972: 80 bil. 9 s. 36) kan jag endast såtillvida biträda detta förslag att jag förordar att dessa arbeten bör finansieras i den ordningen att utgiften vid behov i sin helhet förskottteras från anslaget och att 10 % av utgiften slutligt belastar anslaget, medan återstående 90 % slutligt bestrids av driftmedel.

Det av arbetsmarknadsstyrelsen föreslagna anslagsbeloppet bör godtas.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sysselsättningskapande åtgärder för arbetslösa* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 300 000 000 kr.

[2] **B 7. Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning.** Under denna rubrik har i prop. 1973: 1 (bil. 13 s. 124) föreslagits ett reservationsanslag av 6,5 milj. kr. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att på allmän beredskapsstat för ifrågavarande ändamål förs upp ett anslag av 6,4 milj. kr. Den utrustning som avses är huvudsakligen maskiner och fordon för beredskapsarbeten samt vissa förläggningsbyggnader. (Bihang s. 21.)

Departementschefen

Jag har inte något att erinra mot arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 6 400 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 10

INDUSTRIDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över industriärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 9 mars 1973.

Närvarande: statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, ODRNOFF, MOBERG, BENGTSSON, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON.

T.f. chefen för industridepartementet, statsrådet Löfberg, anmäler de ärenden under industridepartementets handläggning som angår utgifter på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 och anför.

DRIFTBUDGETEN

TRETTONDE HUVUDTITELN

C. Bergsbruk

[1] **C 3. Sveriges geologiska undersökning: Utrustning.** Till detta ändamål har i prop. 1973: 1 (bil. 15 s. 39) för budgetåret 1973/74 föreslagits ett reservationsanslag av 730 000 kr. Samtidigt (s. 41) har under reservationsanslaget Sveriges geologiska undersökning: Prospektering föreslagits 21,9 milj. kr.

Med anledning av en skrivelse den 14 december 1972 från Sveriges geologiska undersökning har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 22), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall under anslaget för utrustning tas upp 2,3 milj. kr. och under anslaget för prospektering 900 000 kr. för anskaffningar av diamantborrmaskiner, diverse fordon och instrument m. m.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 300 000 kr.

[2] **C 4. Sveriges geologiska undersökning: Prospektering.** Med hänvisning till vad jag anfört under föregående punkt hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sveriges geologiska undersökning: Prospektering* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 900 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

F. Statens vattenfallsverk

[3] **1. Kraftstationer m. m.** Efter samråd med statens vattenfallsverk har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 23), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall tas upp ett anslag av 29 milj. kr. för dels byggnadsarbeten avseende kraftledningsbyggen och husbyggnader, dels tidigareläggning av beställningar av transformatorer och stålkonstruktioner till kraftledningar.

Jag förordar, att ett anslag av 29 milj. kr. förs upp på allmän beredskapsstat för byggnadsarbeten avseende kraftledningsbyggen och husbyggnader och för tidigareläggning av beställningar av viss materiel samt hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 29 000 000 kr.

G. Domänverket

[4] **Avsättning till domänverkets fond.** Efter samråd med domänverket har arbetsmarknadsstyrelsen föreslagit (Bihang s. 23), att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall tas upp ett anslag av 20 milj. kr. för avsättning till domänverkets fond.

Jag biträder arbetsmarknadsstyrelsens förslag och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 20 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Gunnel Anderson

Bilaga 11

Förslag till

allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74

DRIFTBUDGETEN

II. Justitiedepartementet	6 400 000
IV. Försvarsdepartementet	141 500 000
V. Socialdepartementet	3 000 000
VI. Kommunikationsdepartementet	568 000 000
VIII. Utbildningsdepartementet	6 000 000
IX. Jordbruksdepartementet	65 000 000
XI. Inrikesdepartementet	306 400 000
XIII. Industridepartementet	3 200 000
Summa	1 099 500 000

KAPITALBUDGETEN

I. Statens affärsverksfonder	117 500 000
II. Statens allmänna fastighetsfond	40 000 000
IV. Statens utlåningsfonder	35 000 000
V. Fonden för låneunderstöd	8 000 000
VIII. Fonden för beredskapslagring	95 000 000
IX. Diverse kapitalfonder	37 400 000
Summa	332 900 000

Specifikation till driftbudgeten

II. JUSTITIEDEPARTEMENTET

B. Polisväsendet

Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.	2 800 000
Lokala polisorganisationen: Utrustning	1 100 000

F. Kriminalvården

Maskin- och verktygsutrustning m. m.	1 000 000
Engångsanskaffning av inventarier m. m.	1 500 000

IV. FÖRSVARSDPARTEMENTET

B. Arméförband

Arméförband: Materielanskaffning	70 000 000
Arméförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner	7 000 000

C. Marinförband

Marinförband: Materielanskaffning	25 000 000
Marinförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner	2 000 000

D. Flygvapenförband

Flygvapenförband: Materielanskaffning	25 000 000
Flygvapenförband: Iståndsättning av befästningar och kaserner	1 500 000

E. Central och högre regional ledning

Central och högre regional ledning: Iståndsättning av befästningar och kaserner	2 000 000
---	-----------

F. Gemensamma myndigheter och funktioner

Anskaffning av fortifikatorisk materiel m. m.	6 000 000
---	-----------

G. Civilförsvaret

Civilförsvaret	3 000 000
----------------	-----------

V. SOCIALDEPARTEMENTET**H. Övrig sjukhusvård m. m.**

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara	3 000 000
--	-----------

VI. KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET**B. Vägväsendet**

Drift av statliga vägar	100 000 000
Byggande av statliga vägar	375 000 000
Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator	75 000 000
Bidrag till byggande av enskilda vägar	14 000 000

E. Institut m. m.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut: Nyanskaffning av instrument m. m.	4 000 000
--	-----------

VIII. UTBILDNINGSDEPARTEMENTET**G. Vuxenutbildning**

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor	6 000 000
---	-----------

IX. JORDBRUKSDEPARTEMENTET**H. Miljövård m. m.**

Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m.	15 000 000
Bidrag till miljövårdande åtgärder inom industrin m. m.	50 000 000

XI. INRIKESDEPARTEMENTET**B. Arbetsmarknad m. m.**

Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa	300 000 000
Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning	6 400 000

XIII. INDUSTRIDEPARTEMENTET**C. Bergsbruk**

Sveriges geologiska undersökning: Utrustning	2 300 000
Sveriges geologiska undersökning: Prospektering	900 000

Specifikation till kapitalbudgeten**I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER****A. Postverket**

Posthus m. m.	1 100 000
---------------	-----------

B. Televerket

Teleanläggningar m. m.	31 000 000
------------------------	------------

C. Statens järnvägar

Järnvägar m. m.	34 000 000
-----------------	------------

D. Luftfartsverket

Flygplatser m. m.	2 400 000
-------------------	-----------

F. Statens vattenfallsverk

Kraftstationer m. m.	29 000 000
----------------------	------------

G. Domänverket

Avsättning till domänverkets fond	20 000 000
-----------------------------------	------------

II. STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND**Finansdepartementet:**

Vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde	40 000 000
---	------------

IV. STATENS UTLÅNINGSFONDER**Kommunikationsdepartementet:**

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	35 000 000
--	------------

V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

Socialdepartementet:

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. 8 000 000

VIII. FONDEN FÖR BEREDSKAPSLAGRING

Handelsdepartementet:

Överstyrelsens för ekonomiskt försvar delfond: Lagring för beredskapsändamål 95 000 000

IX. DIVERSE KAPITALFONDER

Kommunikationsdepartementet:

Statens vägverks förrådsfond: Vägmaskiner m. m. 26 000 000
Sjöfartsverkets fond: Sjöfartsmateriel m. m. 10 000 000

Handelsdepartementet:

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap: Förrådsanläggningar m. m. 1 400 000

KUNGL. ARBETSMARKNADSSTYRELSEN

*Bihang***Förslag till****investeringsreserv**

Enligt instruktion för arbetsmarknadsstyrelsen har styrelsen att varje år upprätta och till Kungl. Maj:t inge förslag till reserv av statliga, kommunala och statsunderstödda investeringsobjekt (investeringsreserv). Förslaget har brukat ges en form som till stor del betingats av att det skall ligga till grund för förslag till finansiering genom allmän beredskapsstat.

Den sista finansieringsformen är föremål för översyn bl. a. av budgetutredningen. I prop. 1970: 80, angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1970/71, har departementschefen anfört att det kan väntas att i särskild ordning framlagd investeringsreserv och beredskapsstat i nuvarande form skall kunna avvecklas. Dock borde i avvaktan härpå förslag om allmän beredskapsstat alljämt föreläggas riksdagen. I det följande framlagt förslag till investeringsreserv ansluter sig därför till de former som använts under tidigare år.

Allmänna synpunkter rörande investeringsreserven

Under år 1972 har mycket omfattande sysselsättningsskapande åtgärder vidtagits i form av beredskapsarbeten samt statliga och kommunala beställningar hos industrier såsom bl. a. framgår av dels styrelsens framställning till Kungl. Maj:t den 18 sept. 1972 angående ytterligare åtgärder för motverkande av arbetslöshet, dels Kungl. Maj:ts föreskrifter den 15 dec. 1972 till arbetsmarknadsstyrelsen om anslag på tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1972/73 till sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa och särskilda åtgärder för arbetsanpassning, dels ock styrelsens framställning till Kungl. Maj:t den 9 febr. 1973 om anvisning av ytterligare medel å tilläggsstat budgetåret 1972/73 för reservationsanslagen B2 Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa samt B4 Särskilda åtgärder för arbetsanpassning. Vidare har efter beslut av Kungl. Maj:t och riksdagen viss offentlig byggnadsverksamhet stimulerats genom utvidgade investeringsramar och höjda anslag.

Arbetsmarknadsstyrelsen har på vanligt sätt inhämtat uppgifter från verk och myndigheter om arbeten och anskaffningar lämpliga att intagas i investeringsreserven. I samband med förberedandet och verkställandet av ovannämnda sysselsättningsskapande åtgärder har samråd förlöpande skett mellan arbetsmarknadsverket och berörda statliga och kommunala myndigheter m. fl. Vid denna verksamhet har eftersträvat att få fram arbetsobjekt som bedömts omedelbart kunna skapa sysselsättning. Ytterligare överläggningar har ägt rum med främst statliga verk angående investeringsreserven.

Berörda verk har i regel gjort en bedömning av hur stor reserv av angelägna och tillräckligt projekterade arbeten av olika slag som inom resp. verksamhetsområden väntas föreligga hösten 1973. Av de samråd som ägt rum framgår bl. a. att stora investeringsönskemål alljämt föreligger. Ev. minskningar av investeringsreserven inom vissa verksamhetsområden genom att tilltänkta arbetsobjekt kommer till utförande tidi-

gare än beräknat eller bortfaller av annan anledning, har förutsatts uppvägas genom en intensiv fortsatt planeringsverksamhet och av ökning med andra objekt.

Efter överläggningar med SIDA angående industribeställningar i sysselsättningsskapande syfte har under innevarande budgetår dylika beställningar för katastrofberedskap i särskilda lägen kunnat utläggas i sysselsättningssyfte. I vilken omfattning liknande åtgärder blir genomförbara under nästa budgetår kan dock inte nu bedömas. — I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 14 dec. 1972 har SIDA meddelat att en utredning f. n. pågår inom SIDA om det framtida varubiståndet. Därvid sägs: "Enligt förslag i utredningen kommer varubiståndet att anknytas till långsiktiga planer för upphandling i mottagarlandet. I planerna för vart och ett budgetår skulle vissa aktuella varugrupper fastställas av mottagarlandet. Ifrågavarande förteckningar kommer att delgivas AMS." — I prop. 1973: 1 bil. 5 s. 33 har departementschefen anfört att genom en omsorgsfull och långsiktig planering leveranser av varor som prioriteras i mottagarländernas importprogram kan anpassas till kapacitetsutnyttjandet i det svenska näringslivet. — I den mån beställningar för varubiståndsverksamheten sedermera kan komma att användas i sysselsättningsskapande syfte förutsätter arbetsmarknadsstyrelsen att medel under de för beredskapsstaten gällande förutsättningarna må utgå för sådant ändamål från det samlingsanslag på beredskapsstat till sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa som styrelsen föreslår i det följande (inrikesdepartementet). — Särskilt förslag till investeringsreserv framläggs därför inte i här nämnda sammanhang.

Liksom föregående år har för vissa affärsdrivande verk i statsverkspropositionen föreslagits anslag, som medger investeringsökning utöver ramarna, om detta befinner påkallat av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. För vägväsendet synes anslagsmässiga möjligheter föreligga att tillfälligt öka verksamheten under budgetåret 1973/74 därest detta befinner önskvärt.

Genom den angivna anslagstekniken erhålles på betydelsefulla områden en flexibilitet motsvarande den som avses med beredskapsstaten. Investeringsreservens avgränsning gentemot de företag, som kan utföras genom en ökning av investeringsramarna med anlitan av tillgängliga och föreslagna anslag eller beställningsbemyndiganden blir därför flytande, bl. a. med hänsyn till att ändringar i turordningen för de ordinarie objekten kan äga rum. Någon skarp gränsdragning mellan sådana investeringar som finansieras över ordinarie anslag och sådana för vilka medel erfordras på beredskapsstat torde i allmänhet inte låta sig göra.

Det bör understrykas att arbetsmarknadsstyrelsen har haft som allmän riktlinje för förslaget till investeringsreserv att begränsa urvalet av statliga och statsunderstödda arbetsobjekt till sådana aktuella eller eljest angelägna anläggnings- och husbyggnadsarbeten samt anskaffningar av industriprodukter, som bedömts böra komma till utförande i normal turordning under de närmaste åren. Denna urvalsprincip innebär, att arbeten i investeringsreserven inom sådana verksamhetsområden, där långtidsplaner finns upprättade, i regel skall utsättas inom ramen för dessa.

För att ifrågakommande investeringsobjekt skall kunna utnyttjas för att motverka arbetslöshet, måste de kunna igångsättas tillräckligt snabbt. För myndigheter har framhållits att en intensiv planerings- och projekteringsverksamhet är en förutsättning för att reserven skall kunna tas i anspråk inom avsedd tidrymd. Arbetsmarknadsstyrelsen vill starkt

understryka vikten av att den del av den arbetsmarknadspolitiska beredskapen som den samhälliga investeringsverksamheten utgör, är så framtidsplanerad att den snabbt kan utvidgas om detta visar sig önskvärt från konjunktur- och arbetsmarknadssynpunkt.

I anslutning till vad som anförts i det föregående vill styrelsen framhålla vikten av att planeringsarbetet fullföljes för sådana statliga och statsunderstödda investeringar som närmast bör ifrågakomma vid en sådan utvidgning, vare sig det gäller forcering av ordinarie investeringsverksamhet eller arbeten i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter också i övrigt att återstående projekterings- och planeringsåtgärder fullföljes för de i det här framlagda förslaget till investeringsreserv upptagna arbetena.

Investeringsreservens omfattning

Den föreslagna investeringsreservens omfattning och fördelning på anläggningsarbeten (i vilka även skogs- och naturvårdsarbeten inräknats), husbyggnadsarbeten och industribeställningar, framgår av det följande. Förslaget har utarbetats i enlighet med den uppställning som använts för tidigare till Kungl. Maj:t överlämnade förslag. För intagande av arbeten eller beställningar i investeringsreserven har i regel satts som villkor att planeringsläget skall medge arbetenas påbörjade resp. utläggning av beställning inom en varseltid av 4 månader. För husbyggnadsobjekt medger planeringssituationen dock icke detta utan en varseltid av 4—6 månader eller längre får beräknas för dessa.

Sammandrag av förslag till investeringsreserv för arbeten och industribeställningar budgetåret 1973/74 (1 000-tal kronor)

	Anläggningsarbeten	Husbyggnadsarbeten	Industribeställningar	Summa
Statliga och statsunderstödda arbeten (a)				
Justitiedepartementet	—	—	6 400	6 400
Försvarsdepartementet	—	12 000	138 500	150 500
Socialdepartementet	—	8 000	3 000	11 000
Kommunikationsdepartementet	603 300	7 700	92 400	703 400
Finansdepartementet	—	60 000	5 400	65 400
Utbildningsdepartementet	—	120 000	—	120 000
Jordbruksdepartementet	80 000	10 000	—	90 000
Handelsdepartementet	1 200	—	96 800	98 000
Inrikesdepartementet	—	—	6 400	6 400
Civildepartementet	—	—	2 100	2 100
Industridepartementet	56 000	3 500	14 200	73 700
Summa (a)	740 500	221 200	365 200	1 326 900
Kommunala arbeten (b)	600 000	100 000	—	700 000
Summa (a + b)	1 340 500	321 200	365 200	2 026 900

Investeringsreservens finansiering

De generella bemyndigande, som här nedan föreslås att gälla i anslutning till allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 överensstämmer med de för innevarande budgetår gällande.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer i det följande, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att föra upp anslag på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74. Vid beräkning av anslagsbehovet har förutsatts att överskridande i erforderlig omfattning skall kunna ske av vissa på riksstaten för budgetåret 1973/74 uppförda förslagsanslag, nämligen Farledsverksamhet exkl. isbrytning, Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. Bidrag till skogsförbättringar, Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., Vägbyggnader på skogar i enskild ägo, Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m., Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning samt Beredskap för oljebekämpning till sjöss.

I avsikt att vinna rörelsefrihet vid utväljande av för uppkommande arbetslöshetssituationer bäst lämpade investeringsobjekt föreslås, att arbeten som avses att finansieras med anslag till kollektivt angivna ändamål, skall få ersättas med nya arbeten av samma slag, för den händelse ursprungligen till intagande i investeringsreserven avsedda arbeten i en viss arbetsmarknadssituation icke visar sig lämpliga att bedriva. Vidare föreslås, att kollektivanslag på beredskapsstaten skall få tagas i anspråk icke endast för utförande av arbeten inom vilken objektgrupp som helst; som omfattas av kollektivanslaget, utan även för forcering av arbeten, till vilka motsvarande anslag uppförts på riksstaten.

I det följande under inrikesdepartementet framlägges liksom på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår, förslag och hemställan om uppförande av ett samlingsanslag. Anslaget föreslås att i likhet med närmast motsvarande anslag på riksstaten få benämningen Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa.

Statsbidrag till kommunala och enskilda arbeten, anordnade i sysselsättningssyfte, bör i princip utgå enligt gällande grunder. Angeläget är dock att såsom för den allmänna beredskapsstaten innevarande budgetår, de gällande statsbidragsgrunderna för kommunala och enskilda arbeten må kunna jämkas, där så erfordras med hänsyn till de särskilda förhållanden under vilka investeringsverksamheten kan komma att drivas.

För den allmänna beredskapsstatens ikraftträdande torde krävas särskilt beslut av riksdagen. För att Kungl. Maj:t skall kunna i viss utsträckning utnyttja beredskapsstaten redan innan särskilt riksdagsbeslut om statens ikraftträdande meddelats, synes det erforderligt, att Kungl. Maj:t hos riksdagen hemställer om finansfullmakt enligt hittills tillämpade grunder. Kungl. Maj:t har bemyndigats att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på den allmänna beredskapsstaten för budgetåret 1972/73. Arbetsmarknadsstyrelsen anser denna ram böra bibehållas. Även vid tillämpning av ett motsvarande bemyndigande för budgetåret 1973/74 synes de i det föregående nämnda förutsättningarna för disposition av anslagen böra få gälla samt —därest så visar sig erforderligt— berörda jämkningar i statsbidragsgrunderna få medgivas.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att, därest arbetsmarknadsläget så påfordrar, inom ramen av ett belopp av 600 milj. kr. meddela beslut om utförande av arbeten, för vilka anslag uppförts på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74.

JUSTITIEDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

B. Polisväsendet

Polisverket: Inköp av motorfordon m. m. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 2 febr. 1973 har rikspolisstyrelsen meddelat, att behov föreligger av radiomateriel m. m. utöver de kvantiteter som kan anskaffas inom ramen för det enligt 1973 års statsverksproposition föreslagna anslaget. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1973/74. I investeringsreserven synes böra intagas anskaffning av bärbara radiostationer m. m. för 2,8 milj. kr. Anslag härför kan uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Polisverket: Inköp av motorfordon m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 800 000 kronor.

Lokala polisorganisationen: Utrustning. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 2 febr. 1973 har rikspolisstyrelsen meddelat att behov föreligger av inventarier samt diverse räddningsutrustning m. m. för tillsammans 1,1 milj. kr. utöver de kvantiteter som kan anskaffas inom ramen för det enligt statsverkspropositionen föreslagna anslaget. Angående motivering för anskaffningarna hänvisas till rikspolisstyrelsens anslagsframställning för budgetåret 1973/74. I investeringsreserven synes böra intagas materiel av ifrågavarande slag för 1,1 milj. kr. och anslag härför kan uppföras på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lokala polisorganisationen: Utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 100 000 kronor.

F. Kriminalvården

Maskin- och verktygsutrustning m. m.

Av samråd med kriminalvårdsstyrelsen har framgått, att komplettering av maskin- och verktygsutrustning vid anstalter för 1 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages anskaffningar av nämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1 milj. kr.

Engångsanskaffning av inventarier m. m.

Av samråd med kriminalvårdsstyrelsen har framgått, att anskaffning för 1,5 milj. kr. erfordras för komplettering av anstaltens inventarier m. m. Närmare motivering lämnas av kriminalvårdsstyrelsen.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages anskaffningar av nämnda slag för en kostnad av sammanlagt 1,5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Maskin- och verktygsutrustning m. m.</i>	1 000 000
<i>Engångsanskaffning av inventarier m.m.</i>	1 500 000

KAPITALBUDGETEN

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Polishus

Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att ett antal aktuella investeringsobjekt inom styrelsens verksamhetsområde, däribland polishus som är avsedda att bekostas med ordinarie medel under budgetåret 1974/75 eller senare, kan tidigareläggas och helt eller delvis komma till utförande under budgetåret 1973/74.

Byggnadsstyrelsen är emellertid inte nu beredd att göra den slutliga prioritering, som är en förutsättning för att investeringsvolymen inom olika verksamhetsområden skall kunna anges. För en dylik prioritering erfordras fortsatt beredande av ett större antal objekt ingående i byggnadsstyrelsens produktionsplan. Sådan beredning pågår och fördelning av projekteringsresurserna på reella objekt inom de verksamhetsområden, som intagits i investeringsreserven, beräknas kunna ske så tidigt, att önskvärd sysselsättningsreserv uppnås.

Arbetsmarknadsstyrelsen avger sålunda denna gång inte några kvantifierade förslag avseende ifrågavarande verksamhetsområden utan föreslår, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett sammanlagt anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde föres upp under finansdepartementets huvudtitel.

FÖRSVARSDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 12 dec. 1972 har från försvarsstaben översänts uppgifter rörande anskaffningar av industriprodukter för 161 milj. kr. enligt prisläge febr. 1972 samt istandsättningsarbeten vid befästningar och kaserner som bedömts lämpliga för investeringsreserven.

Av till skrivelsen hörande bilagor framgår att varseltiden för utläggning av beställningar intill en kostnad av ca 34 milj. kr. beräknats variera mellan 5 och 15 månader i de fall anbud skall infordras i vanlig

ordning. Efter förekommande samråd har meddelats att varseltiderna i vissa fall kan förkortas.

Materielanskaffning

Av de av försvarsstaben och senare av försvarets materielverk och fortifikationsförvaltningen lämnade kompletterande, uppgifterna synes följande materielanskaffningar för en sammanlagd kostnad av 135,5 milj. kr. kunna intagas i investeringsreserven. Beloppen är avrundade. Här nedan anges kostnad för anskaffningar under budgetåret 1973/74 i investeringsreserven i milj. kr.

B. Arméförband

Tygmateriel	31,0
Intendenturmateriel	40,0
Sjukvårdsmateriel	3,0
	74,0

C. Marinförband

Tygmateriel	16,5
Fartygsmateriel	2,5
Intendenturmateriel	7,0
Sjukvårdsmateriel	0,5
	26,5

D. Flygvapenförband

Tygmateriel	2,0
Tygmateriel m. m.	15,0
Intendenturmateriel	11,6
Sjukvårdsmateriel	0,4
	29,0

F. Gemensamma myndigheter och funktioner

6,0

Istandsättning av befästningar och kaserner

Av från försvarsstaben överlämnade uppgifter framgår att arbetsobjekt avscende istandsättning av befästningar och kaserner kan intagas i investeringsreserven i följande omfattning.

B. Arméförband	7,0
C. Marinförband	2,0
D. Flygvapenförband	1,5
E. Central och högre regional ledning	2,0
Summa	12,5

Till dessa ändamål synes medel böra anvisas på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp följande anslag

		Kronor
Arméförband:	Materielanskaffning	74 000 000
	Iståndsättning av befästningar och kaserner	7 000 000
Marinförband:	Materielanskaffning	26 500 000
	Iståndsättning av befästningar och kaserner	2 000 000
Flygvapenförband:	Lednings- och förbandsverksamhet	2 000 000
	Materielanskaffning	27 000 000
	Iståndsättning av befästningar och kaserner	1 500 000
Central och högre regional ledning:	Iståndsättning av befästningar och kaserner	2 000 000
Gemensamma myndigheter och funktioner:	Anskaffning av fortifikatorisk materiel m. m.	6 000 000

G. Civilförsvaret

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 6 dec. 1972 har civilförsvarsstyrelsen lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv avseende materielanskaffningar för 14,7 milj. kr. samt anläggnings- och husbyggnadsarbeten. Av till skrivelsen hörande bilagor framgår att varseltiden för utläggande av beställningar intill en kostnad av ca 11,5 milj. kr. beräknats uppgå till 6 månader. Efter förekommande samråd har meddelats att varseltiderna i vissa fall kan förkortas.

Materielanskaffning m. m. Materielanskaffningar inom programmet civilförsvaret, delproduktionsområde materielanskaffning, kan intagas i investeringsreserven med en sammanlagd kostnad av 3 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Civilförsvaret* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 3 000 000 kronor.

KAPITALBUDGETEN

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Uppförande av förrådsbyggnader för civilförsvaret

Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att ett antal aktuella investeringsobjekt inom styrelsens verksamhetsområde, däribland förrådsbyggnader för civilförsvaret som är avsedda att bekostas med ordinarie medel under budgetåret 1974/75 eller senare, kan tidigareläggas och helt eller delvis komma till utförande under budgetåret 1973/74.

Byggnadsstyrelsen är emellertid inte nu beredd att göra den slutliga prioritering, som är en förutsättning för att investeringsvolymen inom olika verksamhetsområden skall kunna anges. För en dylik prioritering erfordras fortsatt beredande av ett större antal objekt ingående i byggnadsstyrelsens produktionsplan. Sådan beredning pågår och fördelning av projekteringsresurserna på reella objekt inom de verksamhetsområden, som intagits i investeringsreserven, beräknas kunna ske så tidigt, att önskvärd sysselsättningsreserv uppnås.

Arbetsmarknadsstyrelsen avger sålunda denna gång inte några kvantifierade förslag avseende ifrågavarande verksamhetsområden utan föreslår, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett sammanlagt anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde föres upp under finansdepartementets huvudtitel.

SOCIALDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

H. Övrig sjukhusvård m. m.

Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara.

Socialstyrelsen har med skrivelse den 29 jan. 1972 lämnat uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv av anskaffningar för rubricerade ändamål. Anskaffningar och arbeten för ca 3 milj. kr. synes kunna intagas i investeringsreserven och motsvarande belopp föras upp på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utrustning m. m. av beredskapssjukhus vid krig eller krigsfara* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 3 000 000 kronor.

KAPITALBUDGETEN

V. FONDEN FÖR LÅNEUNDERSTÖD

Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m. Socialstyrelsen har med skrivelse den 11 dec. 1972 lämnat uppgifter med förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten för rubricerade ändamål. Arbeten för 8 milj. kr. synes kunna intagas i investeringsreserven och motsvarande belopp föras upp på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lån till nybyggnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 8 000 000 kronor.

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETFOND

Vissa byggnadsarbeten m. m. vid ungdomsvårdskolorna och vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens vårdanstalter för alkoholmissbrukare.

Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att ett antal aktuella investeringsobjekt inom styrelsens verksamhetsområde, däribland arbeten vid ungdomsvårdsskolorna och arbeten vid de statliga vårdanstalterna för alkoholmissbrukare som är avsedda att bekostas med ordinarie medel under budgetåret 1974/75 eller senare, kan tidigareläggas och helt eller delvis komma till utförande under budgetåret 1973/74.

Byggnadsstyrelsen är emellertid inte nu beredd att göra den slutliga prioritering, som är en förutsättning för att investeringsvolymen inom olika verksamhetsområden skall kunna anges. För en dylik prioritering erfordras fortsatt beredande av ett större antal objekt ingående i byggnadsstyrelsens produktionsplan. Sådan beredning pågår och fördelning av projekteringsresurserna på reella objekt inom de verksamhetsområden, som intagits i investeringsreserven, beräknas kunna ske så tidigt, att önskvärd sysselsättningsreserv uppnås.

Arbetsmarknadsstyrelsen avger sålunda denna gång inte några kvantifierade förslag avseende ifrågavarande verksamhetsområden utan föreslår, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett sammanlagt anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde föres upp under finansdepartementets huvudtitel.

KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

B. Vägväsendet

Statens vägverk har till arbetsmarknadsstyrelsen meddelat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv omfattande bland annat vägunderhåll och vägbyggnader. Med beaktande av vad i prop. 1973: 1 anförts rörande i detta sammanhang ifrågakommande arbeten, har därvid framgått följande.

Drift av statliga vägar. Arbeten, som huvudsakligen omfattar dikning och förstärkning av vägkroppen, föreslås intagas i investeringsreserven. I det följande föreslaget anslag härtill på beredskapsstat till en sammanlagd kostnad av 100 milj. kr. bör få användas jämväl för inköp av materiel, som vid ordinarie anskaffning bekostas av medel från anslag på riksstaten med samma benämning.

Byggande av statliga vägar. Vid ingången av 1973 beräknas projekteringsreserven avseende arbeten som omgående kan påbörjas till ca 600 milj. kr. finnas så planerade att de kan utföras under budgetåret 1973/74. I prop. 1973: 1 bil. 13 s. 104 och 121 har föreslagits att under anslagen Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa och Särskilda åtgärder för arbetsanpassning 175 respektive 50 milj. kr. avräknas mot bilskatte-medel. Sistnämnda två anslag på riksstaten torde sålunda till stor del komma att användas för utförande av vägarbeten som beredskapsarbeten. Under antagande att de till uppförande på riksstat föreslagna ansla-

gen till beredskapsarbeten i angiven omfattning ställes till förfogande för här ifrågavarande vägbyggnader, synes därför i investeringsreserven kunna intagas byggande av statliga vägar för en sammanlagd kostnad av (600—225 =) 375 milj. kr. Detta belopp synes böra uppföras på allmän beredskapsstat.

Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator. Investeringsreserven kan beräknas till jämfört med innevarande år oförändrat belopp 80 milj. kr. Motsvarande anslag utgör 75 milj. kr. och synes böra uppföras på allmän beredskapsstat.

Bidrag till byggande av enskilda vägar. Investeringsreserven kan beräknas till 20 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra uppföras 14 milj. kr. för häremot svarande statsbidrag.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp följande anslag, nämligen

	Kronor
<i>Drift av statliga vägar</i>	100 000 000
<i>Byggande av statliga vägar</i>	375 000 000
<i>Bidrag till byggande av kommunala vägar och gator</i>	75 000 000
<i>Bidrag till byggande av enskilda vägar</i>	14 000 000

D. Sjöfart

Sjöfartsverket

Från sjöfartsverket har i skrivelse den 12 dec. 1972 till arbetsmarknadsstyrelsen och sedermera under hand lämnats uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Härav framgår att viss materiel för sjöfartsverkets drift, avseende farledsutmärkning, sjöräddningen och lotsväsendet för tillsammans ca 0,5 milj. kr. (avrundat belopp) kan intagas i investeringsreserven.

Ytterligare arbeten för sjösäkerheten och sjömätning anmäles i det följande under Sjöfartsverkets fond.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar anslaget till Farledsverksamhet, exklusive isbrytning, må kunna överskridas om så behövs för ovannämnda anskaffningar.

E. Institut m. m.

Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 12 dec. 1972 lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv. Härav framgår bl. a. att anskaffningar av materiel och instrument för institutets verksamhet för ca 1,7 milj. kr. samt smärre båtar för ca 2,4 milj. kr. kan tidigareläggas för tillverkning budgetåret 1973/74. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att anskaffningar för 4 milj. kr. av ifrågavarande slag intages i investeringsreserven. Anslag på beredskapsstat för ändamålet kan uppföras med detta belopp.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Nyanskaffningar av instrument m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 4 000 000 kronor.

KAPITALBUDGETEN

Som framgår av prop. 1973: 1 bil. 8 s. 183 har anslagen under statens affärsverksfonder för postverket, televerket exklusive rundradio, statens järnvägar och luftfartsverket samt statens vägverks förrådsfond och sjöfartsverkets fond där beräknats så att de, inklusive förutsedda behållningar, medger en marginal för att möjliggöra ökade investeringsramar om det skulle påkallas av konjunkturmässiga eller andra särskilda skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

I. STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

A. Postverket

Postverket har i skrivelse den 14 dec. 1972 lämnat uppgifter till arbetsmarknadsstyrelsen för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får härom anföra följande.

Anskaffning av bilar m. m. Ersättningsanskaffning och utökning av fordonsparken (skåp- och flakbilar samt traktorer och gaffeltruckar) för ca 1,1 milj. kr. torde kunna tidigareläggas till budgetåret 1973/74.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages anskaffning av motorfordon för 1,1 milj. kr. för postverket.

Driftmedel. Industribeställningar för 4,8 milj. kr. avsedda att framdeles bekostas med driftmedel kan utläggas. En fördelning på varugrupper av i posttjänsten använda föremål och varor, som lämpligen kan förtidsbeställas, låter sig dock inte göras för närvarande. Då ifrågavarande inköp normalt inte finansieras över statsbudgeten, beräknas ej något särskilt anslag för ändamålet på beredskapsstat.

Anslagsbehovet på allmän beredskapsstat för postverket kan sålunda beräknas till 1,1 milj. kr.

Aberopande det ovan anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Posthus m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 1 100 000 kronor.

B. Televerket

Televerket har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 17 jan. 1973 lämnat uppgifter för upprättande av förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får beträffande förslaget hänvisa till vad som inledningsvis anförts. Med de reservationer som framgår härav finner

arbetsmarknadsstyrelsen att i investeringsreserven kan intagas i följande sammanställning angivna arbeten.

	Kronor
<i>Telefonstationsbyggnader</i>	5 000 000
<i>Abonnetanläggningar</i>	
Vissa nätarbeten för upprustning av lokalnät samt kablar och arbeten därmed	5 000 000
<i>Förbindelseanläggningar</i>	
Mellanortskablar inom samtliga distrikt	11 000 000
<i>Kopplingstekniska anläggningar</i>	
Stationsutrustning	10 000 000

I det föregående angivna arbeten kan alltså intagas i investeringsreserven till en sammanlagd kostnad under budgetåret 1973/74 av (5 + 5 + 11 + 10 =) 31 milj. kr.

Drift- och rörelsemedel. För intagande i investeringsreserven kan, utöver vad som angivits i det föregående, beräknas arbeten för en sammanlagd kostnad av 14 milj. kr., som vid utförande i normal turordning bör bekostas med anlitan av televerkets driftmedel, nämligen vissa underhållsarbeten avseende ändrad stolpsättning på linjeanläggningar. Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att därest dessa arbeten icke kan finansieras på vanligt sätt, för ändamålet må under för allmän beredskapsstat gällande förutsättningar anlitas medel från anslaget Sysselsättningskapande åtgärder för arbetslösa.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår sålunda att i investeringsreserven intages investeringar för televerket för en sammanlagd kostnad av (31 + 14 =) 45 milj. kr. På allmän beredskapsstat synes böra föras upp anslag med 31 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Teleanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 31 000 000 kronor.

C. Statens järnvägar

Från statens järnvägar har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 12 jan. 1973 lämnats uppgifter beträffande förslag till investeringsreserv. Arbetsmarknadsstyrelsen får med anledning härav anföra följande.

Fasta anläggningar

Bangårdar. Härmed avses huvudsakligen anläggningsarbeten som beräknas kunna tidigareläggas så att arbeten för 1,2 milj. kr. kan utföras under budgetåret 1973/74.

Broar. Diverse mindre broarbeten för sammanlagt 1,0 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Husbyggnader. Arbeten för ca 2,7 milj. kr. kan intagas i investeringsreserven.

Summa fasta anläggningar 4,9 milj. kr.

Rullande materiel

Genom tidigareläggning av beställningar, upptagna i SJ förslag till investeringsbudget för 1973/74 kan anskaffningar intagas i investeringsreserven enligt följande.

	Kronor
Ny- och ombyggnad av godsvagnar	27 600 000
Summa rullande materiel	27 600 000

Härutöver har anmälts att skrotning av ca 100 lok, vilket beräknats ge en sysselsättning motsvarande 2 500 dagsverken, kan intagas i investeringsreserven.

Inventarier

	Kronor
Anskaffning av motortrallor, verkstadsmaskiner, truckar, traktorer	1 700 000
Summa inventarier	1 700 000
<i>Summa investeringsreserv för SJ</i>	34 200 000

På allmän beredskapsstat skulle behöva uppföras ett till 34 milj. kr. avrundat belopp.

Som framhållits i det föregående har arbetsmarknadsstyrelsen utgått från att anslagen på allmän beredskapsstat jämväl må anlitas för forcing av här inte särskilt nämnda arbeten i det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Järnvägar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 34 000 000 kronor.

D. Luftfartsverket

I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 20 dec. 1972 har luftfartsverket lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv. Luftfartsverket har meddelat att vissa arbeten, avseende byggnads- och anläggningsarbeten för förbättrings- och utvidgningsarbeten vid befintliga flygplatser samt anskaffningar av belysningsanordningar kan intagas i investeringsreserven. Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovannämnda arbeten och anskaffningar för en sammanlagd kostnad av 2,8 milj. kr. intages i investeringsreserven. Anslag för ändamålet synes böra uppföras på allmän beredskapsstat. Till arbeten på flygplatser förutsätts bidrag utgå från berörda kommuner. Anslag på beredskapsstat beräknas därigenom erfordras med 2,4 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Flygplatser m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 2 400 000 kronor.

STATENS UTLÄNINGSFONDER

Statens lånefond för den mindre skeppsfarten. På allmän beredskapsstat för budgetåret 1972/73 uppfördes till Statens lånefond för den mindre skeppsfarten ett anslag av 25 000 000 kronor. Arbetsmarknadsstyrelsen finner det önskvärt att lånenämnden för den mindre skeppsfarten beredes möjlighet att därest arbetsmarknadsrådet ger anledning därtill utöver ordinarie lånemedel kunna bevilja lån för beställningar hos mindre och medelstora varv.

Efter samråd med lånenämnden för den mindre skeppsfarten hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Statens lånefond för den mindre skeppsfarten* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 35 000 000 kronor.

DIVERSE KAPITALFONDER

A. Statens vägverks förrådsfond

Med skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 14 dec. 1972 från statens vägverk har framkommit följande förslag till investeringsreserv av husbyggnadsarbeten och industribeställningar, hänförliga till statens vägverks förrådsfond.

Motorfordon och vägmaskiner. Avser ny- och ersättningsanskaffning av motorfordon och vägmaskiner m. m. under budgetåret 1973/74 för en sammanlagd kostnad av 13 milj. kr.

Ersättningsanskaffning av effekter. Avser anskaffningar av förnödenheter till förrådsverksamheten, erforderliga för ersättning och underhåll. Vägverket har beräknat att hithörande anskaffningar kan beställas under budgetåret 1973/74 intill ett belopp av ca 3 milj. kr.

Driftanläggningar (byggnadsarbeten). För dessa arbeten, lämpliga att intagas i investeringsreserven under budgetåret 1973/74, kan beräknas 10 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages arbeten och anskaffningar under vägverkets förrådsfond för (13 + 3 + 10 =) 26 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vägmaskiner m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 26 000 000 kronor.

B. Sjöfartsverkets fond

Sjöfartsstyrelsen har i skrivelse den 12 dec. 1972 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter, för förslag till investeringsreserv.

Av nedanstående sammanställning framgår hur investeringarna fördelar sig på olika objektgrupper.

<i>Sjösäkerhet</i>	Kronor
Ny- och ombyggnad av lotsbåtar	2 000 000
Nybyggnad av rep- och byggnadsfartyg samt ombyggnad och förbättring av distriktsfartyg m. m.	1 700 000
Diverse utrustning	1 600 000
Diverse fyrar	1 600 000
	5 900 000
<i>Sjökarteläggning</i>	
Ny- och ombyggnad av sjömättningsbåtar	1 200 000
Diverse utrustning m. m.	2 800 000
	4 000 000
Summa (avrundat belopp)	10 000 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att i investeringsreserven intages i ovanstående sammanställning angivna anskaffningar och arbeten med en sammanlagd kostnad av i runt tal 10 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sjöfartsmateriel m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 10 000 000 kronor.

FINANSDEPARTEMENTET

KAPITALBUDGETEN

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde.

Från byggnadsstyrelsen har inhämtats att ett antal aktuella investeringsobjekt inom styrelsens verksamhetsområde, däribland polishus, förrådsbyggnader för civilförsvaret, arbeten vid ungdomsvårdsskolorna och arbeten vid de statliga vårdanstalterna för alkoholmissbrukare, som är avsedda att bekostas med ordinarie medel under budgetåret 1974/75 eller senare, kan tidigareläggas och helt eller delvis komma till utförande under budgetåret 1973/74.

Byggnadsstyrelsen är emellertid inte nu beredd att göra den slutliga prioritering, som är en förutsättning för att investeringsvolymen inom olika verksamhetsområden skall kunna anges. För en dylik prioritering erfordras fortsatt beredande av ett större antal objekt ingående i byggnadsstyrelsens produktionsplan. Sådan beredning pågår och fördelning av projekteringsresurserna på reella objekt inom de verksamhetsområden, som intagits i investeringsreserven, beräknas kunna ske så tidigt, att önskvärd sysselsättningsreserv uppnås. Enligt byggnadsstyrelsens uppgift kan arbeten för totalt 60 milj. kr. intagas i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen avger sålunda denna gång inte några kvantifierade förslag avseende ifrågakvarande verksamhetsområden utan föreslår, efter samråd med byggnadsstyrelsen, att ett sammanlagt anslag till vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde föres upp under finansdepartementets huvudtitel.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Vissa byggnadsarbeten m. m. inom byggnadsstyrelsens verksamhetsområde* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 60 000 000 kronor .

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

D. Skolväsendet

e. Investeringsbidrag

Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m. Arbetsmarknadsstyrelsen har från skolmyndigheterna erhållit uppgift om angelägna skolbyggnader, som bedöms kunna utföras under budgetåret 1973/74. Under förutsättning av en investeringsram av 450 milj. kr. för grundskolor och gymnasieskolor, vissa särskolor samt elevhemsbyggandet (prop. 1973: 1 bil. 10 s. 295) kan en investeringsreserv för byggnadsarbeten för 100 milj. kr. avseende olika slag av byggnader beräknas tillgänglig. Erforderligt statsbidrag för en sådan verksamhet skulle uppskattningsvis utgöra ca 35 milj. kr. Statsbidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet som ingår i investeringsreserven torde på sätt som medgivits i samband med fastställande av allmän beredskapsstat för budgetåret 1972/73 få beviljas med överskridande av i statsverkspropositionen upptaget förslagsanslag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.

I förekommande fall skulle statsbidrag med överskridande av ovan nämnda förslagsanslag jämväl få beviljas till anskaffande av sådana inventarier till vilka statsbidrag kan utgå enligt gällande författningar för statsbidrag till allmänna skolor respektive gymnasier, fackskolor och yrkesskolor.

G. Vuxenutbildning

Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor. Med stöd av föreliggande uppgifter om aktuella byggnadsföretag för folkhögskolor synes i investeringsreserven kunna intagas arbeten avseende permanenta lokaler för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 20 milj. kr. Erforderligt statsbidrag till dessa arbeten kan uppskattas till ca 12 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår efter samråd med skolöverstyrelsen att arbeten avseende byggnader för folkhögskolor för en sammanlagd kostnad av 20 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folkhögskolor* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 12 000 000 kronor.

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

D. Skogsbruk

Investeringsreserven för skogsvårdande åtgärder kan, vad arbetsmarknadsstyrelsen funnit efter samråd med skogsstyrelsen, beräknas för in-
nevarande år uppskattas till arbeten för ca 5 milj. kr. för återväxtåtgär-
der och dikningar samt 25 milj. kr. för skogsröjningsarbeten.

För skogsvägar uppskattas investeringsreserven till arbeten för ca
10 milj. kr.

För att dessa arbeten skall bli tillräckligt förberedda fordras enligt
skogsstyrelsen att planläggningen inom verksamhetsområdet intensifie-
ras.

Medelsbehovet för återväxtåtgärder, dikningar och skogsvägbyggnader
i investeringsreserven kan tillgodoses genom överskridande av ett-
dera förslagsanslaget Bidrag till skogsförbättringar, Åtgärder för ökad
skogsproduktion i Norrland m. m. eller Vägbyggnader på skogar i enskild
ägo. Därvid synes bemyndigande böra utverkas att under förutsättning-
ar, som gäller för beredskapsstaten, överskrida de ramar för beviljande
av ifrågavarande statsbidrag, som kan komma att fastställas.

I den mån skogsröjningsarbeten inte utförts med anlitande av på
riksstaten upptagna anslag till beredskapsarbeten, synes det i det följande
under inrikesdepartementet föreslagna anslaget på allmän bered-
skapsstat till Sysselsättningskapande åtgärder för arbetslösa böra anlitas.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadssty-
relsen att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen att de rambelopp, som i stats-
verksproposition föreslagits för beviljande av bidrag från Statens skogs-
förbättringsanslag och anslaget Vägbyggnader på skogar i enskild ägo
under de förutsättningar, som gäller för beredskapsstatens ikraftträdande
enligt Kungl. Maj:ts bestämmande får överskridas.

H. Miljövård m. m.

Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m. Vid samråd med statens na-
turvårdsverk har framgått att arbeten till vilkas utförande statsbidrag
enligt av verket tillämpliga regler skulle kunna utgå från rubricerade
anslag, torde kunna bli tillgängliga för utförande under budgetåret i en
omfattning motsvarande en sammanlagd anläggningskostnad av ca 50
milj. kr. utöver dem som beräknas få bidrag från det i 1973 års stats-
verksproposition upptagna anslaget. Dessa arbeten utgörs huvudsakligen
av anläggningar avseende småbåtshamnar, friluftsbad (inkl. bassängbad),
semesterbyar, anläggningar för skidsport såsom elljusspår och skidbac-
kar, friluftsområden, campingplatser, vandringsleder och fjällstugor; er-
forderligt statsbidrag för utförande av dessa anläggningar uppskattas
till 15 milj. kr. Utöver ovannämnda torde dessutom vissa idrottsplatser,
fotbollsplaner, ishockeybanor m. m. kunna utföras. Statsbidrag utgår
dock inte regelmässigt till sistnämnda slag av anläggningar.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovan angivna idrotts- och fri-
luftsanläggningar för ca 50 milj. kr. intages i investeringsreserven och

att anslag av 15 milj. kr. till statsbidrag vid ev. utförande av arbeten uppförs på allmän beredskapsstat.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer alltså att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Stöd till idrotten: Anläggningsstöd m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 15 000 000 kronor.

Landskapsvård m. m. Landskapsvårdande arbeten synes alltjämt kunna utföras i betydande omfattning för att bereda sysselsättning åt arbetslösa. I den mån sådana arbeten som erfordras av sysselsättningsskäl inte utföres med anlitande av på riksstaten upptagna anslag till beredskapsarbeten, synes det i det följande under inrikesdepartementet föreslagna anslaget på allmän beredskapsstat till Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa böra få anlitas.

Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m. Statsbidrag utgår enligt kungörelsen den 26 april 1968 nr 308 om statsbidrag till avloppsreningsverk.

Fortsatta åtgärder har vidtagits för att stimulera byggande av avloppsreningsverk under innevarande budgetår. Någon tillförlitlig beräkning beträffande storleken av den reserv som kan planeras fram till hösten och vintern 1973/74 kan ännu inte göras. Under för beredskapsstaten gällande förutsättningar torde statsbidrag till byggande av avloppsreningsverk kunna ske genom överskridande av förslagsanslaget Bidrag till kommunala avloppsreningsverk m. m.

HANDELSDEPARTEMENTET

KAPITALBUDGETEN

VIII: FONDEN FÖR BEREDSKAPSLAGRING

Överstyrelsens för ekonomiskt försvar delfond

1. Lagring för beredskapsändamål

Av prop. 1972: 127 s. 45 framgår att departementschefen anser att en del av lagerinvesteringen i garner, som kan läggas i inhemsk produktion, bör föras upp som sysselsättningsreserv på allmän beredskapsstat.

Vid samråd med överstyrelsen för ekonomiskt försvar har framkommit att av de totalt 175 milj. kr. som upptagits i nämnda prop. för lagerinvestering t. o. m. budgetåret 1973/74 kan anskaffningar av garner för en kostnad av 90 milj. kr. tidigareläggas. Upparbetning av varor i överstyrelsens beredskapslager kan dessutom ingå i investeringsreserven med 5 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lagring för beredskapsändamål* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 95 000 000 kronor.

IX: DIVERSE KAPITALFONDER

Förrådsfonden för ekonomisk försvarsberedskap7. *Förrådsanläggningar m. m.*

Överstyrelsen för ekonomiskt försvar har i skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 14 dec. 1972 lämnat uppgifter angående distributionsmateriel samt byggnader för upprättande av förslag till investeringsreserv.

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att anskaffningar av distributionsmateriel för 1,8 milj. kr. samt byggnads- och anläggningsarbeten för 1,2 milj. kr. eller tillsammans 3 milj. kr. intages i investeringsreserven.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Förrådsanläggningar m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 3 000 000 kronor.

INRIKESDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

B. Arbetsmarknad m. m.

Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa. Angående skäl för uppförande av allmän beredskapsstat av ett samlingsanslag motsvarande det på den allmänna beredskapsstaten för innevarande budgetår uppförda anslaget Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa samt de ändamål för vilka anslaget skulle få anlitas hänvisas till vad styrelsen därom anfört angående anslag till Vissa sysselsättningspolitiska åtgärder i förslag till investeringsreserv för budgetåret 1962/63 (prop. 1962: 116 Bihang B s. 13).

Ett anslag på allmän beredskapsstat till Sysselsättningsskapande åtgärder för arbetslösa skulle i likhet med vad styrelsen föreslagit för innevarande budgetår få användas för att bestrida:

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaftenhet att bära helt eller delvis bekostas av medel från anslag på allmän beredskapsstat, vilka icke kan komma till utförande inom anslagen ram;

dels kostnader för sådana arbeten och anskaffningar av beskaftenhet att bära helt eller delvis bekostas av medel från anslag på riksstat eller beträffande vilka statsmakterna eljest medgivit utförande och för vilka anslag icke uppförts på allmän beredskapsstat;

dels kostnader för beredskapsarbeten anordnade i enlighet med arbetsmarknadskungörelsen den 3 juni 1966;

dels kostnader för statsbidrag till kommuner, kommunala samfälligheter och kommunala bolag för beställningar hos industri i sysselsättningsfrämjande syfte;

dels merkostnader, som direkt orsakas av att ett företag utföres i arbetslöshetsbekämpande syfte;

dels ock förstärkning av anslag för investeringsändamål under statens utlåningsfonder.

Vid uppskattning av anslagets storlek kommer i första hand i betraktande medelsbehovet vid ökning av kommunala och enskilda beredskapsarbeten i ett läge som kräver beredskapsstatens utnyttjande, samt vissa statliga arbeten och beställningar till vilka särskilda anslag på beredskapsstat inte föreslagits. Med ovan föreslagen dispositionsrätt över anslaget synes det för nästa budgetår böra uppföras med 300 milj. kr.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Sysselsättningskapande åtgärder för arbetslösa* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 300 000 000 kronor.

Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning. Även om en del av de i investeringsreserven ingående anläggnings- och husbyggnadsarbetena kan ge sysselsättning i närheten av hemorten erfordras dels personalvagnar lämpade för byggnads- och skogarbeten, dels matsals- och fritidsbyggnader som komplement till förläggingsbyggnader. Kostnaderna för tillgodoseende av behovet av personalvagnar och byggnader m. m. har beräknats till ca 2,2 milj. kr.

Alltjämt torde för bedrivande av beredskapen en viss ökning av maskinparken behövas för upprätthållande av en god beredskap. Arbetsmarknadsstyrelsen beräknar kostnaden för en maskinberedskap utöver den som beräknas finnas tillgänglig hos statliga verk, kommuner och ifrågakommande entreprenörer, till 3 milj. kr. Hänsyn har därvid tagits till uppskattade möjligheter att i ett läge som kräver beredskapsstatens användande hyra in arbetsmaskiner.

Nyanskaffningar av utrustning för industriella beredskapsarbeten kan tidigareläggas intill en beräknad kostnad av 1,2 milj. kr.

Fördelning av anskaffningarna	Kronor
Förläggingsbyggnader	600 000
Maskiner och fordon för beredskapsarbeten	3 000 000
Vagnar och bodar för beredskapsarbeten	1 600 000
Maskiner för industriella beredskapsarbeten	1 200 000
	Sa 6 400 000

Arbetsmarknadsstyrelsen föreslår att ovan angivna anskaffningar intages i investeringsreserven och att ett anslag av 6,4 milj. kr. uppföres på allmän beredskapsstat.

Under återopande av det anförda hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Arbetsmarknadsverket: Anskaffning av utrustning* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 6 400 000 kronor.

CIVILDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

F. Räddningstjänst m. m.

Beredskap för oljebekämpning till sjöss. I skrivelse till arbetsmarknadsstyrelsen den 12 dec. 1972 har generaltullstyrelsen anfört att i investeringsreserven kan intagas viss anskaffning av bekämpningsanordningar m. m. såsom lednings- och oljebekämpningsfartyg, länsör, oljecontainers och mekaniska upptagningsystem för ett belopp av 2,1 milj. kr.

Arbetsmarknadsstyrelsen förutsätter att under för beredskapsstaten gällande förutsättningar anslaget till Beredskap för oljebekämpning till sjöss må kunna överskridas om så behövs för ovannämnda anskaffningar.

INDUSTRIDEPARTEMENTET

DRIFTBUDGETEN

C. Bergsbruk

Sveriges geologiska undersökning. I skrivelse den 14 dec. 1972 har Sveriges geologiska undersökning meddelat att behov föreligger av anskaffningar av diamantbormaskiner, div. fordon och instrument m. m. för en kostnad av tillsammans ca 5,4 milj. kr.

Medel till sådana anskaffningar utgår i normal ordning från anslagen Utrustning samt Prospektering.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp följande anslag

	Kronor
<i>Sveriges geologiska undersökning: Utrustning</i>	2 300 000
<i>Sveriges geologiska undersökning: Prospektering</i>	900 000

KAPITALBUDGETEN

STATENS AFFÄRSVERKSFONDER

F. Statens vattenfallsverk

I skrivelse den 12 dec. 1972 har statens vattenfallsverk lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv.

Kraftstationer. I investeringsreserven kan intagas byggnadsarbeten avseende kraftledningsbyggen, främst för regionala nät och detaljdistribution, samt husbyggnad. Kostnaden för dessa arbeten beräknas till 18 milj. kr.

Beställningar av transformatorer jämte stålkonstruktioner till kraftledningar beräknas kunna tidigareläggas för utförande under budgetåret 1973/74 och ingå i investeringsreserven. Omfattningen av sistnämnda arbeten beräknas till 11 milj. kr.

Investeringsreserven för statens vattenfallsverk beräknas sålunda till $(18 + 11 =)$ 29 milj. kr.

För närmare uppgifter om ovannämnda arbetsobjekt får arbetsmarknadsstyrelsen hänvisa till vattenfallsverket.

Som framgår av prop. 1973: 1 (bil. 15. s. 441) har anslaget till Kraftstationer m. m. för budgetåret 1973/74 där beräknats med beaktande av att en marginal bör finnas för att möjliggöra ökning av medelsförbrukningen som kan påkallas av bl. a. konjunkturmässiga skäl. Arbetsmarknadsstyrelsen har dock utgått från att anslag, som uppföres på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 skall, därest så befinnes lämpligt, i stället för till utförande av arbeten i investeringsreserven få disponeras för forcering av arbeten inom det ordinarie arbetsprogrammet.

Arbetsmarknadsstyrelsen hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kraftstationer m. m.* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 29 000 000 kronor.

G. Domänverket

Domänverket har i skrivelse den 12 dec. 1972 till arbetsmarknadsstyrelsen lämnat uppgifter för förslag till investeringsreserv, varav framgår följande.

Skogsvårdsarbeten och arbeten för naturvårds- och fritidsverksamhet för tillsammans 22 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

Vägbyggnads- och anläggningsarbeten för 16 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

Husbyggnadsarbeten samt övriga arbeten för ca 3,5 milj. kr. kan ingå i investeringsreserven.

Tillsammans beräknas alltså finnas arbeten lämpliga att intagas i investeringsreserven för domänverket för en sammanlagd kostnad av $(22 + 16 + 3,5 =)$ 41,5 milj. kr.

I den mån ovannämnda arbeten inte finansieras av driftmedel eller på riksstaten upptagna anslag till beredskapsarbeten syncs i likhet med vad som skett under föregående år böra uppföras ett anslag på allmän beredskapsstat, förslagsvis med 20 milj. kr.

Under återopande av vad ovan anförts hemställer arbetsmarknadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Avsättning till domänverkets fond* på allmän beredskapsstat för budgetåret 1973/74 föra upp ett anslag av 20 000 000 kronor.

